

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 365
Karar Tarihi : 09/06/2010

Cumhurbaşkanlığınca Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 12/05/2010 tarihli, B.01.0.KKB.01-18/D-1-296 sayılı yazı ile; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 07/05/2010 tarihinde kabul edilen 5982 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un, Anayasa'nın 175. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, halkoyuna sunulmak üzere Resmi Gazetede yayımlanması için Başbakanlığa gönderildiği belirtilerek, Anayasasının 175. maddesi ve 3376 sayılı Kanun uyarınca gereğinin yapılması istenilmiş olup, 5982 sayılı Kanun 13/05/2010 tarihli Resmi Gazetenin 27580 sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Yüksek Seçim Kurulunca;

13/05/2010 tarihli, 2010/317 sayılı karar ile; Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun, Anayasasının 67. maddesinin son fıkrasında ifade edilen seçim kanunları kapsamında olduğundan, Anayasasının 67.maddesinin son fıkrası hükmü gereği seçim kanunlarındaki değişiklikler yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmayacağından; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında 5982 sayılı Kanunun, Anayasasının 175 ve 3376 Sayılı Kanununun 2. maddesi hükümleri gereği halkoylamasında uygulanacak sürenin 120 gün olmasına ve halkoylamasının 12/09/2010 Pazar günü yapılması,

20/05/2010 tarihli, 2010/331 sayılı karar ile; Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı seçmenlerin gümrük kapılarında oy kullanabilmelerine imkan tanınması,

20/05/2010 tarihli, 2010/332 sayılı karar ile; Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasında; hangi gümrük kapılarında oy kullanılacağı, bunlardan hangilerinde tatil günleri dahil 24 saat ve hangilerinde de daha az süreyle oy kullanılabileceği, gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemlerinde görev alacak seçim kurulları, sandık kurullarının adedi, hangi ilçe seçim kuruluna bağlı oldukları, üyelerin ve yedeklerin sayısı, bunların hangi görevlilerden teşkil edileceği, görev süreleri ve kullanılacak oy zarfları renkleri ile sair ilke ve esasların belirlenmesi için komisyon oluşturulması,

öngörülmüştür.

Bu çerçevede Emniyet Genel Müdürlüğüne yazı yazılmış ve gelen cevabi yazı ile eki çizelgeler incelenmiş olup,

Komisyon tarafından sunulan bu konudaki rapor incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

A) Komisyon Raporunda belirtildiği üzere; 3376 sayılı Kanununun 1. maddesinde halkoylamalarında, bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Kanunun bu kanuna aykırı olmayan hükümlerinin tatbik edileceği belirtilmiştir.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununun 94/E maddesinin üçüncü fıkrasında, hangi gümrük kapılarında oy verilebileceği ve bunlardan hangilerinde tatil günleri dahil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabileceğini tespit etmeye Yüksek Seçim Kurulu yetkili kılınmıştır.

Bu yetkiye dayanılarak;

Emniyet Genel Müdürlüğünün son üç yılın Temmuz – Ağustos - Eylül aylarında yurttaşların gümrük kapılarından giriş ve çıkışlarını gösterir 28/05/2010 gün ve B.05.1.EMG.0.13-2342/15200/98778 sayılı yazısına ekli istatistik veri bilgileri ile 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan Milletvekili Genel Seçimleri ve 21 Ekim 2007 tarihinde yapılan Halkoylamasında bir kısım gümrük kapılarında kullanılan oy sayıları da göz önünde bulundurularak, yurtdışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin gümrük kapılarında seçime katılımını artırmak ve daha rahat oy kullanmalarını sağlamak amacıyla, 2007 yılında kurulan dokuz adet gümrük

kapısına ilaveten onaltı gümrük kapısında daha sandık kurulu kurularak toplam yirmibeş gümrük kapısı aşağıda gösterildiği şekilde tespit edilmiştir.

Karayolu Gümrük Kapılarının;

- Ağrı İli Doğubeyazıt İlçesinde Gürbulak,
- Artvin İli Hopa İlçesinde Sarp,
- Edirne İli Merkez İlçesinde Kapıkule,
- Edirne İli İpsala İlçesinde İpsala,
- Edirne İli Lalapaşa İlçesinde Hamzabeyli,
- Hakkari İli Yüksekova İlçesinde Esendere,
- Hatay İli Reyhanlı İlçesinde Cilvegözü,
- Hatay İli Yayladağı İlçesinde Yayladağı,
- Iğdır İli Aralık İlçesinde Dilucu,
- Kırklareli İli Merkez İlçesinde Dereköy,
- Kilis İli Merkez İlçesinde Öncüpınar,
- Mardin İli Nusaybin İlçesinde Nusaybin,
- Şanlıurfa İli Akçakale İlçesinde Akçakale,
- Şırnak İli Silopi İlçesinde Habur,

Hava Limanı Gümrük Kapılarının;

- Adana İli Seyhan İlçesinde Şakirpaşa,
- Ankara İli Çubuk İlçesinde Esenboğa,
- Antalya İli Muratpaşa İlçesinde Antalya,
- Gaziantep İli Oğuzeli İlçesinde Gaziantep,
- İstanbul İli Bakırköy İlçesinde Atatürk,
- İstanbul İli Pendik İlçesinde Sabiha Gökçen,
- İzmir İli Gaziemir İlçesinde Adnan Menderes,
- Kayseri İli Kocasinan İlçesinde Erkilet,
- Muğla İli Milas İlçesinde Bodrum,
- Muğla İli Dalaman İlçesinde Dalaman,

Deniz Limanı Gümrük Kapısının;

- Mersin İli Silifke İlçesinde Taşucu,

Bu gümrük kapılarında oy verme işleminin 03 Ağustos 2010 Salı günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte başlatılması, 12 Eylül 2010 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun yine o çevre için belirleyeceği saatte bitirilmesi kararlaştırılmıştır.

B) Bu cümleden olarak, 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa değişikliğinin halkoyuna sunulmasında mevcut ilçe seçim kurulları dışında, aşağıda yazılı gümrük kapılarında ayrıca gümrük kapıları ilçe seçim kurulları oluşturulması kabul edilmiştir.

1) Ağrı İli Doğubeyazıt İlçesi Gürbulak karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Doğubeyazıt İlçesinde Doğubeyazıt 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),

2) Artvin İli Hopa İlçesi Sarp karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Hopa İlçesinde Hopa 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),

3) Edirne İli Merkez İlçesi Kapıkule karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Edirne Merkez İlçesinde Edirne 1., Edirne 2. ve Edirne 3. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (3 İlçe),

4) Edirne İli İpsala İlçesi İpsala karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere İpsala İlçesinde İpsala 1. ve İpsala 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),

5) Edirne İli Lalapaşa İlçesi Hamzabeyli karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Lalapaşa İlçesinde Lalapaşa 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),

- 6)** Hakkari İli Yüksekova İlçesi Esendere karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Yüksekova İlçesinde Yüksekova 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 7)** Hatay İli Reyhanlı İlçesi Cilvegözü karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Reyhanlı İlçesinde Reyhanlı 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 8)** Hatay İli Yayladağı İlçesi Yayladağı karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Yayladağı İlçesinde Yayladağı 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 9)** Iğdır İli Aralık İlçesi Dilucu karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Aralık İlçesinde Aralık 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 10)** Kırklareli İli Merkez İlçesi Dereköy karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Kırklareli Merkez İlçesinde Kırklareli 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 11)** Kilis İli Merkez İlçesi Öncüpınar karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Kilis İli Merkez İlçesinde Kilis 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 12)** Mardin İli Nusaybin İlçesi Nusaybin karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Nusaybin İlçesinde Nusaybin 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 13)** Şanlıurfa İli Akçakale İlçesi Akçakale karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Akçakale İlçesinde Akçakale 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 14)** Şırnak İli Silopi İlçesi Habur karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Silopi İlçesinde Silopi 1. ve Silopi 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (2 İlçe),
- 15)** Adana İli Seyhan İlçesi Şakirpaşa hava limanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Seyhan İlçesinde Seyhan 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 16)** Ankara İli Çubuk İlçesi Esenboğa hava limanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere, Çubuk İlçesinde Çubuk 1., Çubuk 2. ve Çubuk 3. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (3 İlçe),
- 17)** Antalya İli Muratpaşa İlçesi Antalya hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Muratpaşa İlçesinde Muratpaşa 1. ve Muratpaşa 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),
- 18)** Gaziantep İli Oğuzeli İlçesi Gaziantep hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Oğuzeli İlçesinde Oğuzeli 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 19)** İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Bakırköy İlçesinde Bakırköy 1., Bakırköy 2., Bakırköy 3., Bakırköy 4. ve Bakırköy 5. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (5 İlçe),
- 20)** İstanbul İli Pendik İlçesi Sabiha Gökçen hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Pendik İlçesinde Pendik 1. ve Pendik 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),
- 21)** İzmir İli Gaziemir İlçesi Adnan Menderes hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Gaziemir İlçesinde Gaziemir 1. ve Gaziemir 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),
- 22)** Kayseri İli Kocasinan İlçesi Erkilet hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Kocasinan İlçesinde Kocasinan 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),
- 23)** Muğla İli Milas İlçesi Bodrum hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Milas İlçesinde Milas 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),

24) Muğla İli Dalaman İlçesi Dalaman hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Dalaman İlçesinde Dalaman 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulu (1 İlçe),

25) Mersin İli Silifke İlçesi Taşucu deniz limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Silifke İlçesinde Silifke 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

oluşturulmuştur.

Yukarıda sayılan gümrük kapılarında oy verme işlemlerinin başladığı 03 Ağustos 2010 Salı gününden sonra fazla sayıda oy kullanıldığı saptandığı takdirde, Yüksek Seçim Kurulu gümrük kapısı ilçe seçim kurulu sayısını arttıracaktır.

C) Gümrük Kapıları İlçe Seçim Kurullarının Oluşumu:

Gümrük kapıları ilçe seçim kurullarının; 298 sayılı Kanunun 18 ve 19 uncu maddelerine göre ve aşağıda açıklandığı gibi kurulmaları, gümrük kapılarında oy verme işlemleriyle sınırlı görev yapmaları benimsenmiştir.

Gümrük kapılarında oy verme 03 Ağustos 2010 Salı günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte başlayacağına göre; oy vermeden önceki hazırlık işleri, sandık kurullarının oluşumundan sonra başkan ve üyelerine tebligat yapılması gerekmesi gibi işlemler nazara alınarak gümrük kapısı ilçe seçim kurullarının o yerlerdeki il ve ilçe seçim kurullarının oluşumu dışında kalan en kıdemli hakimin başkanlığında dört üyeden oluşturulması, bunlardan iki asıl üyenin Devlet Memurlarından, diğer iki asıl üyenin ise 298 sayılı Kanunun 94/E maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, son milletvekili genel seçiminde o ilçede en çok oy almış olan ve o ilçede teşkilatı bulunan 2 (iki) siyasi partiden isim istenilerek, gümrük kapısı ilçe seçim kurulunun siyasi partili üyelerinin belirlenmesi ve 17 Temmuz 2010 Cumartesi günü saat: 17.00'ye kadar kurulması gerekli görülmüştür.

Doğubeyazıt, Hopa, Edirne Merkez, İpsala, Lalapaşa, Yüksekova, Reyhanlı, Yayladağı, Aralık, Kırklareli Merkez, Kilis Merkez, Nusaybin, Akçakale, Silopi, Seyhan, Çubuk, Muratpaşa, Oğuzeli, Bakırköy, Pendik, Gaziemir, Kocasinan, Milas, Dalaman ve Silifke Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları kendilerine bağlı olarak üçer adet sandık kurulu oluşturur. Her seçim kurulu lüzum gördüğü takdirde sandık kurulu adedini artırmaya veya azaltmaya yetkilidir. Yeni kurulan ilçe seçim kurullarının görevleri 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak olan Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulması sonucunun Yüksek Seçim Kurulunca ilanı üzerine sona erer.

D) Gümrük kapılarında görev alacak sandık kurullarının oluşumu:

Gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemleri nedeniyle bu kapılarda görev yapacak olan sandık kurullarına düşecek görevlerin, oy vermeyi sağlama ve verilecek oyları ilgili gümrük kapısı ilçe seçim kurullarına zarfları açmadan ve sayım döküm işlemlerine tabi tutmadan teslim etmekten ibaret bulunması karşısında; bu kurulların yapısındaki siyasi parti temsilcilerinin katılımı da sağlanarak, kurulların sayısal oluşumu; eleman sağlanmasındaki güçlük ve tasarruf ilkeleri de dikkate alınarak 298 sayılı Kanunun 94/E maddesinin öngördüğü yetkiye dayanılarak belirlenmiştir.

Bu açıklamaların ışığında gümrük kapılarında oluşturulacak olan sandık kurullarının;

1- Bir başkan ile dört üyeden oluşturulması,

2- 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulmasında gümrük kapılarında görev alacak her sandık kurulu başkanının Devlet memurları arasından, üyelerinin ise; ikisinin Devlet memurlarından ya da o çevrede bulunan sandık kurullarında görev verilmesinde sakınca bulunmayan kimselerden, diğer ikisinin de, 298 sayılı Kanunun 23. maddesindeki şartları taşıyan siyasi partilerden isim bildirmeleri istenilerek belirlenmesi gerekir. Doldurulamadığı takdirde aynı koşulları taşıyan siyasi partilerin bildireceği isimlerden iki asıl iki yedek üyenin belirlenmesi suretiyle sandık kurulu oluşturulur. Sandık kurulunun memur üyelerinin aynı usullerle birer yedeklerinin de bulunması gerekir.

Sandık kurullarının Kurulumuzca tespit ve ilan edilecek tarihte kurulması 298 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin amir hükmü gereğidir. Sandık kurullarının başkan ve üyelerinin tespit edilerek tebligat yapılması, kurs ve malzeme teslimi için gerekli süreler nazara alınarak sandık kurullarının oluşturulması çalışmalarına 17 Temmuz 2010 Cumartesi günü başlanması ve en geç 24 Temmuz 2010 Cumartesi günü saat: 17.00'ye kadar tamamlanması gerekir. Bu sebeple özel biçimde oluşturulacak olan sandık kurullarının;

görev ve yetkilerine ait açıklamanın kararın eki olan Örnek: 145/l sayılı genelgede ayrıntılı bir şekilde gösterilmesi kabul edilmiştir.

E) 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulmasında gümrük kapılarında 03 Ağustos 2010 Salı gününde başlayacak oy verme işleminde,

Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan filigranlı sarı renkteki zarflar ile beyaz renk üzerine “Evet”, kahverengi renk üzerine “Hayır” ibareleri bulunan birleşik oy pusulaları ile “Evet” veya “Tercih” mührünün kullanılmasına karar verilmiştir.

S O N U Ç:

Açıklanan sebeplerle;

1- Gümrük kapılarında, Türkiye Cumhuriyeti pasaportuna sahip ve yalnızca bu pasaport ile oy kullanacak yurt dışı seçmen kütüğüne kayıtlı vatandaşların oy verme işlemlerinin 03 Ağustos 2010 Salı günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte başlatılmasına ve 12 Eylül 2010 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun yine o çevre için tespit edeceği halkoylamasının bitiş saatine kadar devam etmesine,

2- Gürbulak Karayolu, Sarp Karayolu, Kapıkule Karayolu, İpsala Karayolu, Hamzabeyli Karayolu, Esendere Karayolu, Cilvegözü Karayolu, Yayladağı Karayolu, Dilucu Karayolu, Dereköy Karayolu, Öncüpinar Karayolu, Nusaybin Karayolu, Akçakale Karayolu, Habur Karayolu, Şakirpaşa Hava Limanı, Esenboğa Hava Limanı, Antalya Hava Limanı, Gaziantep Hava Limanı, Atatürk Hava Limanı, Sabiha Gökçen Hava Limanı, Adnan Menderes Hava Limanı, Erkilet Hava Limanı, Bodrum Hava Limanı, Dalaman Hava Limanı ve Taşucu Deniz Limanı gümrük kapılarında tatil günleri dahil 24 saat süre ile oy kullanabilmelerine,

3- Oy verme işlemlerinde görev almak üzere; Doğubeyazıt İlçesinde bir, Hopa İlçesinde bir, Edirne Merkez İlçede üç, İpsala İlçesinde iki, Lalapaşa İlçesinde bir, Yüksekova İlçesinde bir, Reyhanlı İlçesinde bir, Yayladağı İlçesinde bir, Aralık İlçesinde bir, Kırklareli Merkez İlçede bir, Kilis Merkez İlçede bir, Nusaybin İlçesinde bir, Akçakale İlçesinde bir, Silopi İlçesinde iki, Seyhan İlçesinde bir, Çubuk İlçesinde üç, Muratpaşa İlçesinde iki, Oğuzeli İlçesinde bir, Bakırköy İlçesinde beş, Pendik İlçesinde iki, Gazimir İlçesinde iki, Kocasinan İlçesinde bir, Milas İlçesinde bir, Dalaman İlçesinde bir ve Silifke İlçesinde bir gümrük kapısı ilçe seçim kurulu oluşturulmasına, oy verme süresince oy kullanacak seçmen sayısına göre sayım ve döküm işlemlerini kolaylaştırmak üzere gerektiğinde bu kapılarda Yüksek Seçim Kurulu kararı ile yeni gümrük kapısı ilçe seçim kurullarının oluşturulabileceğine,

4- Kurulan her gümrük kapısı ilçe seçim kuruluna bağlı olarak yeteri kadar sandık kurulu oluşturulması gerektiğine, ilçe seçim kurullarının ihtiyaca göre sandık kurulu sayılarını eksiltmeye ve arttırmaya yetkili olduklarına,

5- Gümrük kapısı ilçe seçim kurulları ile sandık kurullarının yukarıda gerekçe bölümünün (C) ve (D) bentlerinde açıklanan esaslara göre oluşturulmasına,

6- Gümrük kapılarındaki oy vermede, “Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu” filigranlı sarı renkli oy zarflarının ve beyaz renk üzerinde “Evet”, kahverengi renk üzerinde “Hayır” ibareleri bulunan ve iki ayrı renkten oluşan birleşik oy pusulaları ile “Evet” veya “Tercih” mührünün kullanılması gerektiğine,

7- Gümrük kapısı ilçe seçim kurullarının 17 Temmuz 2010 Cumartesi günü saat: 17.00’ye kadar kurularak, oluşuma ilişkin imzalı tutanağın ve yemin metninin bir suretinin Kurulumuz Başkanlığına gönderilmesine, sandık kurullarının da 24 Temmuz 2010 Cumartesi günü saat: 17.00’ye kadar kurulması gerektiğine,

8- Yukarıda belirtilen esas ve ilkeler de dikkate alınmak suretiyle hazırlanan ilişik “12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Gümrük Kapılarında Görev Yapacak Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri İle Gümrük Kapılarındaki Oy Verme İşlemlerine İlişkin Genelgenin” Örnek:145/l numarası ile kabulüne,

9- Oy kullanılacak gümrük kapılarının ve oy verme zamanının uygun aralıklarla TRT aracılığı ile kamuoyuna duyurulmasına,

10- Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasına,

11- Karar ile eki genelgenin birer örneğinin ilgili il ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları ile siyasi partiler genel başkanlıklarına, Dışişleri Bakanlığına, Ulaştırma Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, İçişleri Bakanlığı aracılığı ile ilgili Mülki İdari Amirliklere ve Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

09/06/2010 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Ali EM

Başkanvekili
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Mehmet KILIÇ

Üye
Bahadır DOĞUSOY

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLU

Üye
Muharrem COŞKUN

Üye
Turan KARAKAYA

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Halim AŞANER

(Örnek: 145/I)

12 EYLÜL 2010 PAZAR GÜNÜ YAPILACAK ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİNİN HALKOYUNA SUNULMASINDA GÜMRÜK KAPILARINDA GÖREV YAPACAK GÜMRÜK KAPISI İLÇE SEÇİM KURULLARI VE SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ İLE GÜMRÜK KAPILARINDAKİ OY VERME İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GENELGE

AMAÇ, KAPSAM VE TANIM

MADDE 1- Bu genelge; 23/05/1987 tarih ve 3376 sayılı Kanun ile 298 sayılı Kanunun 94/E maddesine göre Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında gümrük kapılarındaki oy verme işlemleriyle gümrük kapısı ilçe seçim kurulu ve sandık kurullarının görev ve yetkilerini belirlemek amacı ile hazırlanmıştır.

Genelgede geçen ilçe seçim kurulu “gümrük kapısı ilçe seçim kurulu”nu, sandık kurulu “gümrük kapısı sandık kurulu”nu ifade eder.

OYLAMANIN BAŞLAYACAĞI GÜN VE OY VERME SÜRESİ

MADDE 2- Gümrük kapılarında oy verme **03 Ağustos 2010 Salı günü** Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte başlar, **12 Eylül 2010 Pazar günü** Yüksek Seçim Kurulunun yine o çevre için belirleyeceği halkoylamasının bitiş saatine kadar devam eder.

OYLAMAYA KATILACAK OLANLAR

MADDE 3- Gümrük kapılarında Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı olan Türk Vatandaşları oy kullanabilirler.

KULLANILACAK OY PUSULALARI, ZARFLAR VE MÜHÜR

MADDE 4- 12 Eylül 2010 Pazar günü yapılacak Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulmasında Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan filigranlı sarı renkteki zarflar ile beyaz renk üzerinde “Evet”, kahverengi renk üzerinde “Hayır” ibareleri bulunan ve iki ayrı renkten oluşan birleşik oy pusulaları ile “Evet” veya “Tercih” mührü kullanılır.

GÜMRÜK KAPILARINDA GÖREV YAPACAK KURULLAR

MADDE 5- Gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemleri Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 gün ve 365 sayılı kararı ile görevlendirilen kurullarca yürütülecektir.

İLÇE SEÇİM KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 6- İlçe seçim kurullarının görev ve yetkileri şunlardır;

a) Gümrük kapılarında Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen sayı ve esaslara uygun surette, görev yapacak sandık kurullarını oluşturmak,

b) Oy vermenin düzenle yürütülmesini sağlamak için gereken bütün önlemleri almak ve oy verme işlemlerini denetlemek,

c) Sandık kurullarının oluşumuna, işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak.

d) Sandık Kurulu başkanlarının, oy verme işlemleri ile ilgili olarak soracağı hususlara cevap vermek, sandık kurulu başkan ve üyelerinin eğitimini sağlamak,

e) Sandık kurulu başkanlarınca getirilen ve içinde oy zarfları ile tutanakların bulunduğu mühürlü torbaları teslim almak ve bunları sayım dökümün yapılacağı güne kadar muhafaza etmek,

f) 12 Eylül 2010 Pazar günü halkoylamasının bitiş saatinden itibaren torbaları açarak süratle ve ara vermeksizin sayım ve dökümünü yapmak, buna ilişkin tutanakları düzenlemek ve sonuçları en seri vasıtayla Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek,

SANDIK KURULLARI

MADDE 7-

1-

- a) Gümrük kapısındaki oy verme işlemlerinde görev yapacak sandık kurullarının adedi ve bağlı olacakları ilçe seçim kurulları hakkında Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 gün ve 365 sayılı kararı uygulanacaktır.
- b) Her ilçe seçim kurulunun görev vereceği sandık kuruluna, ilçe seçim kurulunun numarası yanında sandıklara (A) dan başlayarak (B), (C), (D) gibi rumuz verilir.

(ÖRNEK: Her ilçe seçim kurulunun görevlendireceği sandık kuruluna ayrı ayrı A, B, C, D rumuzu verilmesi halinde sandık kurulu vardiyelerinin 1, 2, 3, 4 numaraları verilerek (A1, A2, A3, A4) (B1, B2, B3, B4) (C1, C2, C3, C4) (D1, D2, D3, D4) şeklinde oluşturulacaktır.)

2- Sandık kurulları bir başkan ile dört asıl ve dört yedek üyeden oluşturulur.

- a) Başkan, gümrük kapıları ile pasaport işlemleri hakkında bilgisi olanlar tercih edilmek suretiyle, devlet memurları veya görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilir.
- b) İki asıl ve iki yedek üye, son milletvekili genel seçiminde en çok oyu almış o ilçede teşkilatı bulunan siyasi partilerce bildirilecek isimler arasından belirlenir.
- c) Diğer iki asıl ve iki yedek üye ise, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlarla, gümrük kapısının civarındaki köy veya mahalle muhtar ve ihtiyar meclisi/heyeti üyeleri veya görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilir.
- d) Siyasi partilerce isim bildirilmemesi veya bildirilen isimlerin yedeklerinin de çağrılmasına rağmen tüm sandıkların oluşumuna yeterli olmaması halinde eksiklik, görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki okur-yazar seçmenler arasından seçilecek kişilerle tamamlanabilir.

Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saati kesintisiz devam eder. Kuşkusuz, bu sürede aynı kişilerden oluşan kurulun sürekli görev yapması düşünülemez. Bu süreklilik aşağıdaki yöntem ile sağlanır.

Bir gün 8'er saatlik dilimler halinde üçe bölünür ve sandık kurullarının kendilerine ayrılan zaman dilimi içinde görevlerini yerine getirmeleri sağlanır.

3- Yüksek Seçim Kurulunca birden çok ilçe seçim kurulları oluşturulduğundan, her ilçe seçim kuruluna bağlı (A), (B), (C), (D) rumuzlu sandık kurulları hakkında da yukarıda belirtilen ilkeler ayrı ayrı uygulanır.

4- İlçe seçim kurulları, gümrük kapılarında bekleyen veya ilgililerle yaptıkları temas sonucu buralara topluca gelmesi muhtemel yurttaşların sayısını dikkate alarak, 09/06/2010 gün ve 365 Sayılı Yüksek Seçim Kurulu kararında belirtilen yetkisini kullanarak yeni sandık kurulları oluşturabilir. (E, F, G rumuzlu kurullar gibi)

Bu şekilde göreve başlayan yeni sandık kurulunun görev süresi, o gümrük kapısında mevcut sandık kurulunun görev süresi ile sınırlı olacaktır.

İlçe seçim kurulları, gümrük kapısında oy verme işlerinin normale döndüğünü tespit etmeleri halinde, yeni oluşturulan sandık kurullarını görevden çekerek yedeğe alabileceklerdir.

5- İlçe seçim kurulu başkanlıkları, oy verme süresince, sandık kurullarının görevlerini yukarıdaki fıkralarda belirtilen ilkeler doğrultusunda, aksamadan yerine getirmelerini sağlayacak her türlü önlemleri almak ve aksama olup olmadığını sürekli denetlemekle yükümlüdürler.

İlçe seçim kurulları ile sandık kurullarının bulunduğu gümrük kapısı arasındaki ulaşımı sağlamak üzere gerekli sayıda taşıt tahsis olunacaktır.

SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 8- Sandık kurullarının görev ve yetkileri şunlardır;

a) Görevli oldukları gümrük kapılarında yurt dışından giriş veya çıkış yapan Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı oy verme yeterliği bulunan yurttaşların serbestçe ve kolayca oy kullanabilmelerini ve oy verme işleminin düzenle yürütülmesini sağlayacak gerekli bütün önlemleri almak,

b) Gümrük kapısında sandığın konulacağı yeri belirlemek ve oy vereceklerin bu yeri kolayca bulmalarını sağlayacak işaretler koymak,

c) Oy verme işlemleri hakkında ileri sürülecek itiraz ve şikayetleri inceleyerek karara bağlamak ve kararlarını tutanak defterine geçirip altını imzalamak,

d) Kararlarına karşı yapılan itirazları derhal ilçe seçim kuruluna ulaştırmak,

e) Sandığın bulunduğu yerde bir suç işlenmesi halinde, durumu tutanağa geçirip gerekli önlemlerin alınması için güvenlik görevlilerini haberdar etmek,

f) Kendisine ayrılan görev süresinin bitiminde, bu genelgede açıklandığı üzere, sandığı açarak çıkan oy zarflarının adedi ile oy kullanan seçmenlerin sayısını ve bunların birbirine uygunluğunu bir tutanakla tespit etmek.

MADDE 9- Sandığın konulduğu yerde, seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanları, oy verme işinin düzenli gitmesini aksatanları, sandık başı işlemlerinin düzenini bozmaya yeltenenleri başkan uyarır. Bu uyarıyı dinlemeyenleri sandığın bulunduğu yerden uzaklaştırır. Bu kimse sandık kurulu üyesi ise, ancak kurul kararı ile uzaklaştırılabilir.

Bu işlerde güvenlik görevlileri, başkanın emrine göre hareket etmek zorundadır.

Sandığın konulduğu yerde ancak sandık kurulu başkanının gerektiğinde çağıracağı güvenlik görevlileri bulunur. Alınacak güvenlik önlemleri, oy verme işlemlerinin izlenmesini engelleyecek nitelikte olamaz.

Sandık kurulu başkanı, oy vereceklerin sandığın bulunduğu yere serbestçe girmesini güçleştiren engellerin kaldırılması için gerekli önlemleri alır.

OY VERME ARAÇLARI VE TESLİMİ

MADDE 10-

1) Genelgenin 7 inci maddesinde açıklandığı üzere oy verme süresince kesintisiz ve sıra ile dönüşümlü olarak görev yapacak sandık kurulları;

3 Ağustos 2010 Salı günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte göreve başlayacak sandık kurulu başkanı belirtilen günden en az 48 saat önce ilçe seçim kurulu başkanından aşağıda yazılı oy verme araçlarını tutanakla teslim alarak zamanında görevli olduğu gümrük kapısındaki oy verme yerinde bulundurur.

- a) En az iki adet olmak üzere oy sandığı,
- b) Üzerinde sandık kurulu numarası bulunan sandık kurulu mührü ile (mühür numarası tutanakla belirtilir) oy vereceklerin birleşik oy pusulalarında tercih ettikleri bölüme basacakları üzerinde "Evet" veya "Tercih" ibaresi yazılı iki adet mühür,
- c) Oy kullananların pasaportlarına basılacak ve üzerine (oyunu kullanmıştır) yazılı lastik damga,

- d) Her birinin üzeri ilçe seçim kurulu mührü ile mühürlenmiş ve birleşik oy pusulalarının konulmasına mahsus sarı renkli filigranlı yeteri kadar oy zarfı paketi (zarf sayısı tutanakta belirtilir),
- e) Her biri 400 adet olmak ve üzeri Yüksek Seçim Kurulu mührü ile mühürlenmiş yeteri kadar birleşik oy pusulası paketi (paket sayısı tutanakta belirtilir),
- f) Onaylı boş tutanak defteri
- g) Kapalı oy verme yerine asılacak (Örnek:19) numaralı açıklama levhası,
- h) Oy kullanacakların yazılacağı (Örnek:145/B) sayılı cetveller,
- i) Örneklerine uygun basılı tutanak kağıtları,
- j) İstampa ve mürekkebi,
- k) Uygun sayıda kalem, yeteri kadar beyaz boş kağıt ile ip, mühür mumu, vs.
- l) Gerekli olduğu takdirde kapalı oy verme yeri yapımı için malzeme (Karton Paravan),
- m) Bu malzemelerin içerisine konulduğu torba ve yeteri kadar boş torba,

2) Gümrük kapısında oy verme yerinde devamlı bulunması zorunlu olan; oy sandığı, sandık mührü, Evet veya Tercih mühürleri, lastik damga gibi oy verme araçlarıyla kullanılmayan birleşik oy pusulaları, oy zarfları, basılı cetvel ve tutanaklar, tutanak defterleri ve diğer oy verme araçları bir öncekinden görevi devir alıp sürdüreceği olan sandık kurulu ekiplerince birbirlerine devir ve teslim edilecektir.

SANDIĞIN KONULACAĞI YERİN TESPİTİ

MADDE 11- Sandığın konulacağı yeri, oy verme işinin düzenle yürütülmesini sağlayacak biçimde, sandık kurulu tespit eder. Sandığın konulacağı yerin tespitinde, oy vereceklerin oylarını kolaylıkla, serbestçe ve gizli şekilde verebilmeleri göz önünde tutulur.

Gümrük kapılarında oy vermenin özelliği ve bu özelliğin oluşturduğu koşullar göz önünde bulundurulmalıdır. Yurda giriş ve çıkış yapacak vatandaşlar gümrük ve pasaport işlemlerinden geçmek zorunda olduklarından oy vereceklerin oylarını kolaylıkla kullanabilmeleri bakımından, sandığın bu işlemlerin yapıldığı alana yakın uygun bir yere konulması gerekir.

İlçe seçim kurulu başkanları, bizzat hazır bulunmak suretiyle sandığın konulacağı yerin yukarıdaki ilkelere uygun biçimde tespitinde, sandık kurullarına nezaret edecekler ve yardımcı olacaklardır.

Ayrıca ilçe seçim kurulunca sandığın konulduğu yere yeterli sayıda elektrik ve internet hattının çekilmesi için gerekli önlemler alınır.

Sandığın konulduğu yer, oy verme süresince, çok önemli bir sebep olmadıkça değiştirilemez.

KAPALI OY VERME YERİ VE NİTELİKLERİ

MADDE 12- Sandık kurulları, oy serbestliğini ve gizliliğini sağlayacak şekilde, kapalı oy verme yeri hazırlarlar.

Kapalı oy verme yeri, içerisi dışarıdan görülemeyecek ve oy veren kişinin birleşik oy pusulasını inceleyip tercihini kullandıktan sonra zarfın içine koyabileceği şekil ve nitelikte olmalıdır. Kapalı oy verme yerinde masa veya benzeri bir şey bulundurulur.

Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanıp gönderilen ve oy verme serbestliğine ve gizliliğine dair hükümleri kapsayan (Örnek:19) sayılı levha kapalı oy verme yerine asılır.

SANDIK BAŞI İŞLERİ

MADDE 13- Sandık kurulu başkan ve üyeleri oy verme günü göreve başlamadan önce, ilk iş olarak, sandık başında, hazır bulunanlar önünde birer birer şöyle and içerler;

(Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için görevimi kanuna göre dosdoğru yapacağıma, namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içerim.)

Sandık kurulu başkanı, oy verme işlerine başlamadan önce, sandığın boş olduğunu sandık kurulu üyeleri ile hazır bulunanlar önünde tespit ederek sandığı kapatır, mühür bozulmadan açılmayacak şekilde sandık kurulu mührü ile mühürlenir.

Sandık kurulu, and içme, sandığı yerleştirme, kapalı oy verme yerini düzenleme işlerini bitirdikten sonra, hazır bulunanlar önünde birleşik oy pusulaları paketini açarak oy pusulalarını sayar, her birinin arka tarafına sandık kurulu mührünü basar, arkasında sandık kurulu mührü bulunan oy pusulasının sayısını tespit eder. Aynı şekilde, ilçe seçim kurulu başkanından teslim alınan ve ilçe seçim kurulu başkanlığı mührü taşıyan oy zarfları paketini açar, zarfları sayar, her birinin üzerine sandık kurulu mührünü basar. Böylece üzerinde biri ilçe seçim kurulunun, diğeri sandık kurulunun mühürleri bulunan çift mührü oy zarflarının sayısını tespit eder.

Sandık kurulu, bu madde gereğince yaptığı işlemleri tutanak defterine geçirir ve imzalar.

Gümrük kapılarında oy verme işinin özelliği gereği, and içerek göreve başlayan sandık kurullarının, oy verme süresindeki görevlerinde yeniden and içmelerine gerek yoktur. Ancak, değişiklik halinde kurula yeni katılan üye yukarıda belirtilen ilke uyarınca and içerek görevine başlar.

SANDIK KURULUNDA ÇOĞUNLUĞUN SAĞLANMASI

MADDE 14- Sandık başında, oy verme işlemi başlamadan önce veya oy verme sırasında, sandık kurulu üyelerinden biri veya birkaçı görevini yapmazsa, ceza hükümleri saklı kalmak üzere, yerine kuruluştaki usule göre, yedek üye getirilir. Bu mümkün olmazsa ve kurul üyeleri ikiden aşağı düşerse, tutanağa geçilir ve eksikler, o sandık alanında oy verme yeterliğini taşıyan ve okur-yazar olanlar arasından, başkanın seçeceği kimselerle doldurulur.

OY VERME YERİ VE ZAMANI

MADDE 15- Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilan edilen gümrük kapılarında, yine anılan kurulca ilan edilen sürelerde, bu genelge hükümleri uyarınca Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı oy verme yeterliliğine sahip olan Türk Vatandaşları, sadece gümrükten giriş veya çıkış yaparken oylarını kullanabilirler. Oy verme isteminde bulunacaklar, pasaportlarını sandık kurulu başkanına göstermek zorundadırlar. Pasaporttan başka bir belgeyle oy kullanmak mümkün değildir.

OY VERME YETERLİLİĞİNİN TESPİTİ

MADDE 16- Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı her Türk Vatandaşı oy verme hakkına sahiptir. Seçmenin kimliğinin tespitinde Yurt Dışı Seçmen kütüğü ve seçmenin pasaportunda gösterilen yazılı bilgilerle yetinilir.

OY VERMEDEN ÖNCEKİ İŞLER

MADDE 17- Sandık kurulu başkanı, sandık başına gelen seçmenin pasaportunu alıp Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kayıtlı olup olmadığını SEÇSİS'de SEC_005_B "Yurt Dışı Seçmen Sorgulama ve Oy Kullandı Bilgi Girişi" ekranından Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası girerek sorgular. Yurt Dışı Seçmen Kütüğüne kaydı bulunmayan veya "Oy Kullandı" bilgisi işaretli olan veya pasaportunda " Oyunu Kullanmıştır" ibaresi bulunan vatandaşlara oy kullandırılmaz. Vatandaş kütüğe kayıtlı ve "Oy Kullandı" bilgisi işaretli değilse Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası, adı, soyadı, cinsiyeti, ilk soyadı, baba ve ana adı, doğum tarihi ve yeri, pasaportunun (TR- sayısı da dahil) numarası ve girişte mi çıkışta mı oy kullandığına ilişkin bilgiler Örnek: 145/B sayılı cetvele yazılır. Seçmene üzerinde çift mühür bulunan sarı zarf ile arkası sandık kurulu mührü ile mühürlenmiş birleşik oy pusulası, "Evet" veya "Tercih" mührü ile birlikte verildikten sonra, kendisine bu mührü birleşik oy pusulasında tercih ettiği kısmın üzerine, diğer bölüme taşırmamak suretiyle basması ve birleşik oy pusulasını katlayıp sarı zarfa koyarak ağzını yapıştırması, zarf içine birleşik oy pusulasından başka hiçbir şey koymaması, birleşik oy pusulasının herhangi bir yerine başkaca bir işaret koyması halinde oyunun geçersiz olacağı hatırlatılır ve kapalı oy verme yerine girmesi söylenir. (298/91, 94)

Sandıkta oy kullananların kimliklerini içeren Örnek:145/B sayılı cetvel iki nüsha olarak düzenlenir.

OY VERME

MADDE 18- Gümrük kapılarında seçmen oy vermek için geldiğinde pasaportunu sandık kurulu başkanına tevdi eder. Sandık kurulu başkanı seçmenin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile adını, soyadını, baba adını, yaşını ve pasaport numarasını tespit eder. Seçmen, sandık kurulu mührüyle mühürlenmiş olan oy pusulası ve oy zarfı ile "Evet" veya "Tercih" yazılı mührü olarak oyunu kullanmak üzere kapalı oy yerine girer.

Oyunu genel esaslara göre kullanan seçmenin pasaportunun giriş veya çıkış yaptığına dair mühürlerin sayfasına veya yer kalmadığı takdirde uygun sayfasına "oyunu kullanmıştır" diye bir ifade yazılır ve sandık kurulu mührüyle mühürlenerek başkanca imzalanır. Oyunu veren seçmene Örnek: 145/B sayılı çizelgeye kimlik bilgileri yazılarak imzalatılır, **ayrıca SEÇSİS'de SEC_005_B "Yurt Dışı Seçmen Sorgulama ve Oy Kullandı Bilgi Girişi" ekranında oy kullandı bilgisi işaretlenerek bilgiler kaydedilir** ve oy verme işlemi tamamlanır (298/94-E – 3376/4).

KURUL ÜYELERİNİN OY KULLANMASI

MADDE 19- Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulmasının bütün yurttta yapılacağı 12 Eylül 2010 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatten itibaren gümrük kapılarındaki oy sandıklarında görevli sandık kurulu başkanı ve üyeleri, daha önce kayıtlı oldukları sandıkların bağlı bulunduğu ilçe seçim kurulu başkanından aldıkları "oy verme belgelerini" Örnek: 142 göstermek sureti ile görevli oldukları sandıkta oy verirler. Bunların adları ve hüviyetleri o günkü sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak karşlarına imzaları alınır ve bu işlemler tutanağa geçirilir.

Yukarıdaki fıkra gereğince oy kullanacaklardan ilçe seçim kurulu başkanınca verilmiş belgesi bulunmayanların oy kullanmalarına hiçbir surette izin verilmez (298/94)

GÜMRÜK KAPILARINDA SAYIM VE DEVİR İŞLEMLERİ

MADDE 20- Gümrük kapılarında 3 Ağustos 2010 Salı günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatten başlamak üzere sekiz (8) saatte bir, görev sırası gelen ekibe devretmesi gereken oy sandıklarında görevli sandık kurullarınca bu genelgenin 18 ila 23 üncü maddelerinde yer alan hükümler uygulanmakla beraber aşağıda yazılı esaslarda dikkate alınır.

a) Kurulun görevli olduğu sürenin bitimi kurul başkanınca ilan edilir edilmez kurulun oy kullandırmaya ilişkin görevi sona ermiş olacağından, bu kurulun Örnek: 145/B sayılı seçmen cetvelinde kayıtlı son seçmen oyunu kullandıktan sonra aynı genelgenin 22 ve 23 üncü maddelerinde belirtilen usuller çerçevesinde sandık açılır ve zarfların sayımı ile torbalama işlemi yapılır. İlçe seçim kuruluna teslim edilecek oy zarflarını ve tutanak örneklerini içeren torbaların üzerine sandık kurulu numarası da yazılır.

Sıradaki seçmenler oylarını görevi devralan sandık kurulu önünde kullanırlar.

b) Görevi devralan sandık kurulu, görev süresi biten sandık kurulunun sandığın açılması, oy zarflarının sayılması ve tutanakların düzenlenmesi işlemlerinin sonucunu beklemeden daha önce oy verme yerinde hazır bulundurulacak olan oy sandığı ile hazırlığını tamamlar ve oy kullandırmaya işlemine başlar.

c) Süresi sonunda görevi yeni sandık kuruluna devredecek sandık kurulu kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarfları tutanağa geçirdikten sonra ilçe seçim kurulunca belirtilecek diğer araç ve gereçlerle birlikte görevi devralacak sandık kuruluna tutanakla teslim eder. Bu teslim sırasında kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve oy zarflarının adetleri kesinlikle doğru tespit edilecek, devralınan bu oy pusulaları ve zarflar bitmeden yeni paketler açılmayacaktır.

OY VERMENİN BİTİMİ

MADDE 21- Gümrük kapılarında görevli sandık kurullarının başkanları 12 Eylül 2010 Pazar günü o çevre için Yüksek Seçim Kurulunun kabul ettiği saatte oy vermenin bittiğini yüksek sesle ilan ederler. Ancak, sırada oy vermeyi bekleyenler varsa bunların sayıları tespit edilir. Oy verme işlemi bu seçmenler oylarını kullanıncaya kadar devam eder. Oy verme işleminin bittiğine dair ilandan sonra sandık kurulu başkanı sandığın açılmasına ve oy zarflarının sayımına geçileceğinden gerekli düzenlemeleri yapar ve güvenlik önlemlerini alır.

SANDIĞIN AÇILMASINDAN ÖNCEKİ İŞLEMLER

MADDE 22- Sandığın açılması ve sonraki sayım işlemleri sayım masasında yapılır. Oy verme yerinde bulunanlar başkanın aldığı tedbirlere uymak koşulu ile sayımı izleyebilirler.

Sandık açılmadan önce sandıkta oy verenlerin sayısı Örnek:145/B sayılı cetvelden sayılarak tespit edilir ve toplamı tutanağa geçirilir.

Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ile zarflar sayılır, oy verenlerin sayısına eklenerek kurula teslim edilmiş bulunan birleşik oy pusulası ve zarflar toplamına uygunluğu denetlenir. Kullanılmayan oy pusulaları ve zarfları ayrı ayrı paket haline getirilerek üzerlerine sayıları yazılır ve mühürlenir. Kullanılmayan oy pusulası ve zarf sayısı tutanağa geçirilir.

SANDIĞIN AÇILMASI, ZARFLARIN SAYIMI

MADDE 23- Yukarıdaki maddede yazılı işlemler tamamlandıktan sonra, oy sandığı oy verme yerinde bulunanların önünde açılarak çıkan zarflar sayılır ve durum tutanağa geçirilir.

Oy sandığından çıkan zarf sayısı yukarıdaki maddeye göre saptanan oy verenlerin sayısı ile karşılaştırılır. Bu zarfların sayısı oy veren seçmen sayısına eşit ise bu uygunluk tespit edilerek tutanağa geçirilir. Oy kullananların miktarı oy zarflarının sayısına eşit olmadığı takdirde bu husus varsa nedeni de açıklanarak düzenlenecek tutanağa yazılır.

Sandık kurulunca düzenlenen bu tutanağın aslı ile seçmen cetvelinin aslı sandıktan çıkan zarflarla birlikte kurula ait torbaya konular ve ağzı kapatılarak mühürlenir. Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarflar diğer araç ve gereçlerle birlikte ilçe seçim kurulu başkanına teslim edilmek üzere ayrıca paketlenir.

Oy zarflarını ve tutanakları içeren ağzı mühürlü torba üzerine, tarih ve sandık numarası yazıldıktan sonra bir kurul üyesinin refakatinde sandık kurulu başkanı tarafından en kısa sürede ilçe seçim kurulu başkanlığına tutanakla teslim edilir. Teslim sırasında torba ile birlikte tutanak ve Örnek:145/B sayılı cetvelin ikinci nüshaları da verilir.

TORBALARIN KORUNMASI, TUTANAKLARIN SAKLANMASI

MADDE 24- Gümrük kapılarının bağlı olduğu ilçe seçim kurulu başkanları sandık kurulu başkanlarının getirecekleri torbaları teslim almak üzere günün her saatinde bir yetkili bulundurmakla yükümlüdürler.

Bu torbalar, ilçe seçim kurulu başkanının izni olmadan girilip çıkılamayan, devamlı kilit altında bulundurulmuş güvenli bir yerde koruma altında bulundurulur. Bu yerlerin daimi güvenliğinin sağlanması bakımından mülki idare amir ve güvenlik makamları ile işbirliği yapılarak gerekli önlemler alınır.

Torbalarla birlikte teslim alınan Örnek:145/B sayılı cetvel ve tutanak örnekleri ilçe seçim kurulu başkanı tarafından ayrı bir dosyaya konularak onun sorumluluğunda kilitli bir yerde muhafaza edilir.

OYLARIN SAYIM VE DÖKÜMÜNE İLİŞKİN GENEL ESASLAR

MADDE 25- Gümrük kapılarında oy vermenin başlangıç tarihinden beri kullanılan ve ilçe seçim kurullarında özel torbalarda saklanan oyların sayım ve dökümü, oy vermenin bittiği 12 Eylül 2010 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için kabul ettiği seçimin bitiş saatinden itibaren ilgili ilçe seçim kurulunca yapılır.

İlk önce gümrük kapılarındaki oy sandıklarından gelen ve içinde kullanılmış oy zarfıyla tutanaklar bulunan mühürlü torbalar, birden çok sandık varsa sandık sırasına göre ayırma tabi tutulurlar. Daha sonra her sandığa ait torbalar tarih sırasına ve bu tarih sırası dikkate alınarak kendi aralarında A, B, C ve D harfleriyle tanımlanan sandık kurulu sıra numaralarına göre dizilirler.

İlçe seçim kurulu, gümrük kapılarında kullanılan oyların sayım ve dökümünde sandık kurulu gibi çalışacağından Kurul Başkanı;

- Sayım ve döküm cetvellerini işlemek,
- Oy zarflarını torbadan çıkarıp kendisine vermek,

c) Dökümü yapılmış oy pusulalarını torbaya geri atmak,

İşlemleri için kurul üyeleri arasında iş bölümü yapar.

Zarfların açılması ve oyların dökümü için önceden hazırlanan masaya görevlilerden başka kimse yaklaştırmaz. Sayımı ve dökümü izlemek isteyenler, başkanın bu konuda alacağı güvenlik önlemlerine ve izleme düzenine uymak zorundadırlar.

İlçe seçim kurulu başkanı sayım ve döküm işine başlamadan önce cetvellerin boş ve yazısız olduğunu orada bulunanlara gösterir. Gümrük kapılarında konulan her sandıktan "Oy verme süresince" toplanan torbalardan çıkan oyların sayım ve dökümü yapıldıktan sonra oylarla tutanakların saklanması için yeteri kadar torba hazırlanır.

GEÇERLİ OLMAYAN ZARFLAR VE OY PUSULALARI

MADDE 26-

1) Aşağıda yazılı zarflar geçerli değildir:

- Sandık kurulunca verilen sarı renkli ve çift mühürlü olmayanlar,
- Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyanlar,

2) Aşağıda yazılı birleşik oy pusulaları geçersizdir:

- Sandık kurulunca verilmeyen ve kağıdında "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunmayan özel surette imal edilmiş kağıttan yapılmayanlar,
- Oy kullananın kimliğini belli edecek şekilde imza, mühür veya işaret taşıyanlar,
- Arka yüzünde sandık kurulu başkanlığının mühür bulunmayanlar,
- Özel bölümlerinden (beyaz veya kahverengi) birden fazlasına "Evet" veya "Tercih" mühür basılmış olanlar,
- Hiçbir yerine "Evet" veya "Tercih" mühür basılmamış birleşik oy pusulaları ile her iki bölümüne de taşmış şekilde mühür basılan oy pusulaları,
- Zarfı içinde el ilanı, herhangi bir kağıt ve madde konulmuş olanlar,

"Evet" veya "Tercih" mühürünün izin verilen oy pusulasının katlanması sonucu pusulanın herhangi yerine çıkmış olması oy pusulasını geçersiz kılmaz.

TORBALARIN AÇILMASI VE ZARFLARIN SAYIMI

MADDE 27- İlçe seçim kurulu başkanı, 25. madde uyarınca sıraya konulmuş bulunan torbaları birden fazla sandık varsa birinci sandıktan, en eski tarihlisinden ve varsa "A" işaretli olanından başlayarak teker teker açar. Mühürü çözümlenerek açılan torba masanın üzerine boşaltıldıktan sonra, tutanak ile seçmen cetveli incelenerek bir kenara konulur ve zarflar sayılır. Zarflar tek tek elden geçirilerek önce sarı renkli ve çift mühürlü olmayan veya seçmenin kimliğini belli edecek şekilde işaretlenmiş bulunan zarflar ayrılır. Kalan zarfların oyunu kullanan seçmen sayısından fazla çıkması halinde kurul başkanı eşitliği sağlayacak sayıda zarfı gelişi güzel çekerek ayırır. Ayrılan bu zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan derhal yakılarak imha edilir.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısına böylece eşit hale getirildikten sonra geçerli zarflar sayılarak torbaya konulur ve ara verilmeden sayım ve döküme başlanır.

ZARFLARIN AÇILMASI, OYLARIN SAYIMI VE DÖKÜMÜ

MADDE 28- Başkan tarafından görevlendirilen üye oy zarflarını torbadan teker teker alarak başkana verir. Başkan oy zarfını açar, oy pusulasını herkesin görebileceği ve işitebileceği şekilde "Evet" veya "Tercih" mühürünün birleşik oy pusulasında hangi rengi ve ibareyi taşıyan bölümü üzerine basıldığını dikkate alarak "Evet" veya "Hayır" diye okur, torbaya atılmak üzere bu iş için görevlendirilen üyeye verir. Oy pusulasının geçerli sayılıp sayılmayacağı konusunda tereddüt edilirse bu oy pusulası cetvele dökümü yapılmadan ayrılır ve bir kenara konur. Bütün zarflar açılıp oy pusulaları okunduktan sonra, geçerliliği konusunda tereddüt edildiği için ayrılmış olan oy pusulalarının geçerli olup olmadıkları kurulun kararı ile belirlenir. Geçerli sayılanlar okunur ve cetvele işlenir. Geçerli sayılmayanlar, tutanağa geçirildikten sonra paketlenip mühürlenerek ve paketin üzerine sayıları yazılarak torbaya konur.

Oyların sayım ve dökümü bitince torbaya atılmış olan birleşik oy pusulalarının torbadan çıkan zarf sayısına uygunluğu denetlenir ve durum tutanağa geçirilir. Sandık kurulunca düzenlenen tutanak, torbalardaki oyların sayım-dökümü sırasında ilçe seçim kurulunca düzenlenen tutanaklar, kurullarca imza edilen sayım cetvelleri, sandık seçmen cetvelleri, geçerli sayılan oy pusulaları, geçersiz sayılan oy pusulaları ve itiraz sonucu geçerli sayılan oy pusulaları ile beraber hesaba katılmayan zarflar ayrı ayrı paketler halinde mühürlenip torbaya konulur ve torbanın ağzı kapatılarak mühürlenir. Bu torbalar gümrük kapılarına hasren kurulan ilçe seçim kurullarının görev sürelerinin bitiminde yasal süresince saklanmak üzere o yerde sürekli görevli ilçe seçim kurulu başkanlığına teslim edilir.

HALKOYLAMASI SONUÇLARININ SAYIM VE DÖKÜMÜ İLE CETVELLERE GEÇİRİLMESİ

MADDE 29- Geçerli olan her birleşik oy pusulası okundukça, hangi bölüme "Evet" veya "Tercih" mührü basılmış olduğuna bakılarak Örnek:145/F sayılı cetvelin özel sütununa bu iş için görevlendirilmiş iki üye tarafından işlenir.

Açılan torbadaki zarflar teker teker çıkarılarak tüm oylar hakkında bu genelgenin 28 inci maddesi ile bu maddenin birinci fıkrası gereğince işlem yapıldıktan sonra aynı işlemler, o sandığa ait bütün torbalar için tekrarlanır.

Bir sandığa ait tüm torbalar açılıp oyların sayım ve dökümü sonuçlanmadan ve ilgili tutanaklar düzenlenmeden başka sandığın sayım ve dökümüne geçilmez.

SAYIM SONRASI İŞLER

MADDE 30- Bir sandığa ait tüm torbalardaki oylar sayılıp cetvellere geçirildikten sonra ilçe seçim kurulu, bu cetvellerdeki bilgilere dayanarak SEÇSİS'ten sandık sonuç girişlerini yapar, Örnek:145/G sayılı birleştirme tutanağını alır ve bir örneğini uygun bir yere asar.

SANDIK TUTANAKLARININ BİRLEŞTİRİLMESİ

MADDE 31- Gümrük kapılarındaki oy sandıklarına ait sayım ve döküm işleri bittikten sonra ilçe seçim kurulu SEÇSİS'ten Örnek: 145/H sayılı tutanağı alır. Toplam sonuçları belirten bu tutanağın bir örneğini uygun bir yere asar.

Birden fazla gümrük seçim kurulu olan ilçeler (Kurullar Toplamı) Örnek: 145H-1 birleştirme tutanağını almalıdır.

İlçe Seçim Kurulu Başkanı, tutanağın sonucunu faks ile Yüksek Seçim Kuruluna iletir.

ŞİKAYET VE İTİRAZ

MADDE 32- Şikayet ve itirazlar hakkında 298 sayılı Kanunun buna ilişkin hükümleri uygulanır.

GÜMRÜK KAPILARINDA GÖREVLİ PERSONELE ÖDENECEK ÜCRETLER

MADDE 33- Gümrük kapılarındaki oy verme işlemlerinde görevlendirilen personele verilecek ücret 298 sayılı Kanunun değişik 182 nci maddesi uyarınca, Yüksek Seçim Kurulunca yeni bir ücret düzenlemesi yapıncaya kadar Kurulumuzun 14/01/2010 gün ve 19 sayılı kararında belirtilen miktarlara göre ödenir.

KABUL VE YÜRÜRLÜK

MADDE 34- Bu genelge Yüksek Seçim Kurulunun 09/06/2010 gün ve 365 sayılı kararıyla kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.